

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 14781/2024
16.04.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Андријашевић, председника већа, Иване Рађеновић, Владиславе Милићевић, Марине Милановић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., Општина ..., чији је пуномоћник Милан Савић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије - Министарство унутрашњих послова - Сектор за ванредне ситуације, коју заступа Државно правобранилаштво - Одељење у Краљеву, ради накнаде материјалне штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 210/24 од 25.01.2024. године, у седници одржаној 16.04.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 210/24 од 25.01.2024. године у потврђујућем делу, као о изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена, ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 210/24 од 25.01.2024. године у потврђујућем делу.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ивањици П 255/22 од 30.10.2023. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца, па је обавезана тужена да тужиоцу на име накнаде материјалне штете исплати износ од 742.000,00 динара, са законском затезном каматом од 30.10.2023. године до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца у делу којим је тражено да се обавезе тужена да тужиоцу на име накнаде материјалне штете, поред износа досуђеног ставом првим изреке, исплати још и законску затезну камату на износ од 720.000,00 динара, почев од 29.08.2023. године до 30.10.2023. године. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 209.900,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 210/24 од 25.01.2024. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена првостепена пресуда у ставовима првом и трећем изреке. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка, као неоснован.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену у потврђујућем делу, тужена је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној, у смислу члана 404. Закона о парничном поступку.

Према члану 404. став 1. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр.72/11...10/23 други закон), ревизија је изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која се не би могла побијати ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија). О дозвољености и основаности ревизије из става првог овог члана одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија (став 2.).

По оцени Врховног суда, у конкретном случају нису испуњени услови за примену института изузетно дозвољене ревизије из члана 404. став 1. ЗПП. Предмет тражене правне заштите је накнада штете настале на засадима малина тужиоца коју је проузроковао град са олујем, услед пропуста органа тужене. Према утврђеном чињеничном стању, дана 14.05.2015. године, на територији Општине Ивањица, догодила се временска незгода (град са олујом) у више наврата која је изазвала велика материјална оштећења на пољопривредним културама, између осталог, на тужиочевом засаду малина у селу ..., на МЗВ „...“, површине 20 ари у обиму од око 30% (према извештају комисије о процени штете). У време настанка штете, на територији ове општине није испаљена ни једна противградна ракета, јер МУП РС – Сектор за ванредне ситуације није закључио уговор са стрелцима и није им дао одобрење да дејствују ради спречавања настанка штете већег обима, а сезона одбране од града траје од 15. априла до 15. октобра. Пре ове временске непогоде тужилац није није поставио заштитне мере на засаду малина и није га осигурао код осигуравајуће куће ради спречавања или умањења штетних последица града. Вештачењем преко вештака пољопривредне стукe, утврђено да није било могуће поставити противградну мрежу на засадима тужиоца због конфигурације терена, а да штета на засаду малина износи 1.060.000,00 динара, према важећим тржишним ценама у време вештачења. Тужиоцу није исплаћена накнада по основу одобрених наменских бесповратних средстава на име помоћи РС за накнаду штете изазваног елементарном непогодом – градом у циљу ублажавања насталих последица.

О тужбеном захтеву, нижестепени судови су одлучили применом одредаба члана 172. став 1. у вези чланова 154. став 1., 155. И 189. ставови 1. и 2. Закона о облигационим односима (ЗОО), члана 11. Закона о министарствима („Службени гласник РС“, бр. 44/14 и 14/15) и члана 2. Закона о ванредним ситуацијама („Службени гласник РС“ бр. 111/09 ... 93/12), који је престао да важи ступањем на снагу Закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Службени гласник РС“, бр. 87/18 од 13.11.2018. године), налазећи да тужена има обавезу да тужиоцу накнади сразмерни део штете. Тужена је пропустила да обезбеди неопходне услове и мере за противградну заштиту, при чему град не представља вишу силу да би тужена била ослобођена од одговорности према члану 177. ЗОО, јер се појава градоносних облака може у меторолошком смислу предвидети и штета у претежном делу спречити. Република Србија преко надлежног сектора МУП-а врши испоруку противградних ракета, обучава и финансира накнаду за рад стрелаца и даје дозволу за

дејство противградних станица у ванредним ситуацијама (градоносним облаци), због тога је одговорна за штету по члану 35. Устава РС. Како је укупна штета коју је тужилац претрпео на оштећеним засадама малина 1.060.000,00 динара, тужена је у обавези да му надокнади 70% овог износа што износи 742.000,00 динара, при чему је утврђено да није било доприноса тужиоца настанку штете без обзира што није поставио противградну заштиту на засаду малине или осигурао засад, с позивом члан 192. Закона о облигационим односима јер и да га је осиграо то не би довело до спречавања настанка штете, нити би она била мања него што би била, већ би само на страни осигуравајуће ораганизације створило обавезу да тужиоцу надокнади штету, што не би искључило, ни умањило одговорност тужене, при чему би то лице могло да се регресира од штетника. Имајући у виду врсту спора и садржину тражене судске заштите, начин пресуђења и разлоге које су нижестепени судови дали за своје одлуке не постоји потреба за разматрањем правних питања од општег интереса или правних питања у интересу равноправности грађана, а побијана одлука је у складу са правним ставовима који су изражени кроз одлуке Врховног касационог суда и Врховног суда, донетим у истоветним чињенично-правним споровима.

Из наведених разлога, Врховни суд је на основу члана 404. ЗПП одлучио као у првом ставу изреке овог решења.

Испитујући дозвољеност ревизије у смислу члана 410. став 2. тачка 5, у вези члана 403. став 3. ЗПП, Врховни суд је утврдио да ревизија није дозвољена.

Према члану 403. став 3. ЗПП, ревизија није дозвољена у имовинско-правним споровима, ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Тужба у овој правној ствари поднета је 12.05.2018. године, а вредност предмета спора износи 742.000,00 динара.

Како вредност предмета спора побијаног дела правноснажне пресуде очигледно не прелази динарску противвредност 40.000 евра, по средњем курсу НБС на дан поношења тужбе, то ревизија тужене није дозвољена у смислу члана 403. став 3. ЗПП.

На основу члана 413. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у другом ставу изреке.

**Председник већа-судија
Мирјана Андријашевић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић